

آیین‌نامه آزمون‌های نیمه متمرکز ورودی دوره دکتری مصوب مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

با توجه به اهداف و سیاست‌های کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جهت بهبود سنجش علمی داوطلبان آزمون‌های دوره دکتری تخصصی و با توجه به افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها در مقطع دکتری و افزایش چشمگیر فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد در رشته‌های مختلف از دانشگاه‌های گوناگون و همچنین تقاضای روزافزون آنها برای ورود به دوره دکتری، سازمان سنجش آموزش کشور آزمون‌هایی مشابه (GRE عمومی و تخصصی) طراحی و اجرا می‌کند.

ماده ۱ - تعاریف: در آیین‌نامه تعاریف زیر به کار گرفته شده است:

- (الف) وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- (ب) سازمان: سازمان سنجش آموزش کشور؛
- (ج) شورا: شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی؛
- (د) دانشگاه: دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی پذیرنده دانشجوی دوره دکتری که دارای مجوز اجرای دوره از شورای گسترش آموزش عالی است؛
- (ه) داوطلب: متقاضی شرکت در آزمون دکتری که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مورد تأیید وزارتین می‌باشد؛
- (و) آزمون: آزمون ورودی دوره دکتری؛
- (ز) گروه آموزشی: گروه‌های نه‌گانه، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، دامپزشکی، پزشکی، زبان‌های خارجی و تربیت بدنی و علوم ورزشی.

ماده ۲- اهداف

آزمون بهمنظور تأمین اهداف زیر برگزار می‌شود:

- عدالت آموزشی و فرصت برابر برای متقاضیان ورودی به دوره دکتری؛
- سنجش علمی داوطلبان ورود به دوره دکتری؛
- ایجاد وحدت رویه و هماهنگی دانشگاه با سیاست‌های وزارت علوم در پذیرش دانشجو؛
- کمک به دانشگاه برای پذیرش دانشجویان مستعد در دوره دکتری؛
- کمک به مؤسسات و وزارت‌خانه‌ها جهت ارزشیابی متقاضیان استخدام آنها؛
- کاهش هزینه اجرای آزمون‌های موازی و جلوگیری از اتلاف منابع؛
- جلوگیری از شرکت متعدد داوطلب در آزمون‌های مختلف.

ماده ۳- با رعایت سیاست‌ها و روش‌های زیر، سنجش علمی و پذیرش

دانشجو برای دوره دکتری صورت می‌گیرد

ماده ۱-۳- سیاست‌ها

- الف) تفکیک فرایند سنجش عملی از فرایند پذیرش دانشجو؛
- ب) ارتقای سطح بهداشت روانی و کاهش اضطراب و تنش داوطلبان؛
- ج) تنوع بخشی به روش‌های سنجش علمی و استفاده از روش‌های جدید سنجش براساس موازین علمی و تجربیات جهانی؛
- د) انطباق استعداد تحصیلی و توانایی‌های ویژه داوطلبان با رشته‌های دانشگاهی مورد تقاضا؛
- ه) کاهش فاصله بین تقاضای اجتماعی برای ورود به دوره تحصیلات تکمیلی و ظرفیت پذیرش و نیز نوع تقاضا و نوع رشته با توجه به نیازهای اجتماعی به دانشآموختگان این دوره‌ها؛
- و) پذیرش و گسترش ظرفیت‌ها براساس طرح جامع آموزش عالی مبتنی بر آمایش.

ماده ۲-۳- سنجش عملی

- (الف) انجام سنجش عملی یا آزمون‌های معیار کشوری طی دو نوبت در سال (آذرماه و فروردین ماه) توسط سازمان؛
- (ب) ارزشیابی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری داوطلبان و احتساب نتایج آن برای پذیرش توسط دانشگاه.

ماده ۳- پذیرش دانشجو

- (الف) انعطاف‌پذیری فرایند پذیرش در جهت پاسخ‌گویی به نیازهای کشور و شرایط ویژه استان‌ها و مناطق مختلف؛
- (ب) مشارکت دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجوی خود و لحاظ نمودن شرایط علمی آنها؛
- (ج) توجه به مأموریت‌های منطقه‌ای، ملّی و بین‌المللی دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجو؛
- (د) لحاظ نمودن علایق، استعدادها و توانایی‌های علمی داوطلبان در پذیرش.

ماده ۴- ملاک‌های سنجش و ارزیابی علمی

سنجش و ارزیابی علمی داوطلبان ورود به دوره دکتری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش‌عالی، اعم از دولتی و غیردولتی، با رعایت اصول مندرج در ماده دو، بر مبنای معیارهای زیر انجام می‌گیرد:

- (الف) نمرات کسب شده در آزمون عمومی توسط سازمان؛
- (ب) سوابق تحصیلی دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد (معدل) توسط سازمان؛
- (ج) سوابق آموزشی، علمی، پژوهشی و فناوری به‌عهده دانشگاه.

ماده ۵- مواد امتحانی آزمون عمومی

- (الف) زبان عمومی در سطح (آزمون‌های عمومی بین‌المللی زبان) و تخصصی گروه آموزشی مربوط؛

تبصره- معرفی شدگان اولیه می‌بایست حد نصاب نمره تعیین شده را دارا باشند و حد نصاب با پیشنهاد کمیته تخصصی مرکب از نماینده‌گانی از معاونت آموزشی وزارت، سازمان سنجش آموزش و یک نفر متخصص و تأیید معاون آموزشی وزارت تعیین خواهد شد.

ب) استعداد تحصیلی؛

تبصره- سوالات استعداد تحصیلی براساس استعداد توانایی‌ها و مهارت‌های ویژه گروه امتحانی طراحی می‌شود.

ج) دروس در سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد (حداکثر ۳ درس)؛

تبصره- این دروس براساس پیشنهادهای کمیته‌های تخصصی در هر یک از گروه‌های آموزشی شورا تعیین خواهد شد.

د) سوابق تحصیلی (معدل تراز شده) دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد داوطلب.

تبصره- معدل براساس سطح علمی دانشگاه رشته تحصیلی و سطح علمی داوطلب تراز خواهد شد.

ماده ۶- روش پذیرش دانشجو

(الف) داوطلبان واجد شرایط چند برابر براساس نسبت ۸۰ درصد آزمون عمومی که توسط سازمان برگزار می‌شود و ۲۰ درصد سوابق تحصیلی (معدل) به دانشگاه‌ها معرفی می‌شوند.

(ب) دانشگاه‌ها برای کلیه افراد معرفی شده نمره‌ای براساس ملاک‌های خود (سوابق عملی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و ....) تعیین و جهت گزینش نهایی به سازمان ارسال خواهند کرد.

(ج) سازمان براساس نمره ارسالی دانشگاه‌ها و انتخاب داوطلبان گزینش نهایی را انجام و اسامی پذیرفته شدگان را اعلام خواهد نمود.

(د) سهمیه‌های مصوب مراجع قانونی (مجلس شورای اسلامی و یا شورای عالی

انقلاب فرهنگی و مصوبه کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی کنکور در تخصیص ظرفیت برای سهمیه فوق‌الذکر) در پذیرش دانشجو برای دوره دکتری رعایت خواهد شد.

ماده ۷- اجرای آزمون

(الف) مسؤولیت برنامه‌ریزی و اجرای کلیه مراحل آزمون عمومی اعم از ثبت نام، طرح سؤال، برگزاری آزمون عمومی و اعلام نتایج و نیز پاسخ‌گویی به‌عهده سازمان است.

(ب) کلیه هزینه‌های برگزاری آزمون توسط سازمان برآورد و پس از تأیید و تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان حق ثبت نام از داوطلبان اخذ می‌گردد.

ماده ۸- نظارت

نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی است.

تبصره ۱- گزارش کمی و کیفی برگزاری آزمون‌های مختلف و نحوه پذیرش دانشجو هر ساله توسط سازمان تهیه و به معاونت آموزشی وزارت ارایه می‌شود.

تبصره ۲- این آیین‌نامه به صورت آزمایشی دو سال اجرا خواهد شد و مورد ارزیابی مجدد قرار خواهد گرفت.

این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۶ تبصره تنظیم و در تاریخ ۸۹/۸/۸ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ قبل اجرا است.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- کامران دانشجو